

ЧОРНА С.

*студентка спеціальності «Соціологія»
Дніпровський державний технічний університет
м. Кам'янське, Дніпропетровська обл., Україна*

ЯКУНІНА А.О.

*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри соціально-психологічних і гуманітарних наук
Дніпровський державний технічний університет
м. Кам'янське, Дніпропетровська обл., Україна*

ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах соціальні трансформації вимагають нових підходів до вирішення проблем добробуту, соціальної захищеності та інтеграції різних груп населення. Соціальна робота як практична діяльність і соціологія як наука про суспільство тісно пов'язані між собою. Їхній синтез дозволяє не лише пояснити соціальні процеси, а й формувати ефективні механізми допомоги людям, що перебувають у складних життєвих обставинах.

Соціологія надає теоретичну базу для аналізу соціальних проблем, тоді як соціальна робота реалізує практичні шляхи їх вирішення. Обидві сфери орієнтовані на вивчення соціальних груп, інститутів і процесів, які впливають на якість життя населення. Взаємозв'язок проявляється у

використанні соціологічних методів дослідження (анкетування, інтерв'ю, спостереження) у соціальній роботі.

Соціальну роботу можна розглядати як практичне продовження соціологічних знань. Соціологія визначає закономірності розвитку суспільства. Соціальна робота застосовує ці знання для конкретної допомоги індивіду та спільнотам.

Наприклад, дослідження рівня бідності чи соціального відчуження створює підґрунтя для впровадження програм підтримки малозабезпечених сімей, людей з інвалідністю чи літніх осіб.

У XXI столітті соціальна робота стикається з низкою глобальних і локальних викликів: зростання соціальної нерівності; наслідки воєнних конфліктів та вимушеної міграції; проблеми адаптації молоді на ринку праці; старіння населення.

Соціологія у цьому контексті забезпечує аналітичні інструменти для моніторингу соціальних процесів, прогнозує наслідки реформ у сфері освіти, охорони здоров'я, пенсійного забезпечення; дозволяє обґрунтувати ефективність програм соціальної підтримки, використання соціологічних опитувань для виявлення потреб громадян. Також розробка стратегій інтеграції вразливих груп у суспільне життя, створення системи оцінювання ефективності соціальних послуг, підготовка майбутніх фахівців з урахуванням поєднання теоретичних і практичних знань.

Перспективи розвитку взаємодії соціальної роботи та соціології пов'язані з цифровізацією соціальної сфери (електронні сервіси, бази даних клієнтів); впровадженням міждисциплінарних досліджень; активізацією міжнародного співробітництва у сфері соціальної політики; розвитком громадоорієнтованих практик.

Соціальна робота та соціологія становлять єдину систему, у якій поєднуються наукове пізнання суспільних процесів та практичне вирішення соціальних проблем. Вони взаємно збагачують одна одну: соціологія забезпечує концептуальну базу, а соціальна робота надає можливість реалізувати її на практиці. Сучасні виклики лише підкреслюють необхідність їхнього тісного співробітництва для створення більш справедливого та безпечного суспільства.

Список використаних джерел

1. Андрущенко В. П. Соціологія : підручник. Київ : Либідь, 2020.
2. Головенько В. Соціальна робота : теорія і практика. Харків : Основа, 2019.
3. Parsons T. The Social System. New York : Routledge, 2018.
4. International Federation of Social Workers. Global Definition of Social Work. URL: <https://www.ifsw.org>.
5. Зверева І. Д. Теорія і практика соціальної роботи. Київ : Центр учбової літератури, 2021.
6. Мигович І. І. Соціологія : підручник для студентів. Львів : Світ, 2018.